

Postbus 856 | [5201 AW](#) | ['s-Hertogenbosch](#)

Enexis.nl

invullen

Gemeente Borne
t.a.v. Michael Geerdink
PER MAIL

datum donderdag 15 juni 2023
onderwerp Transportschaarste

behandeld
door Martin Linders

e-mail
martin.linders@enexis.nl

**** De inhoud van deze brief betreft marktgevoelige voorkennis en dient als vertrouwelijk behandeld te worden tot 19 juni 2023 ****

Geachte heer Geerdink,

Hierbij informeren wij u over een verandering in de beschikbaarheid van transportcapaciteit op het elektriciteitsnet. Enexis gaat voor (delen van) acht stations in Overijssel een vooraankondiging van structurele congestie voor afname van elektriciteit melden bij de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Voor deze stations zijn de grenzen van de capaciteit in zicht. Deze ontwikkelingen raken ook het elektriciteitsnet in uw gemeente, omdat uw gemeente (deels) elektriciteit krijgt via één of meerdere van onze stations waar actueel nu de capaciteit helaas vergeven is.

Dit nieuws is deels al door (onder andere) de Telegraaf gepubliceerd. De exacte gebieden die het betreft, communiceert Enexis op maandag richting de klanten in het betreffende gebied. We verzoeken u om het embargo van **19 juni 9.00u te respecteren**.

In deze brief lichten we kort toe wat de gevolgen zijn en welke stappen we samen met TenneT de komende periode ondernemen. We realiseren ons dat de impact van transportschaarste groot is. We delen daarom in de bijlage van deze brief ook graag een uitgebreidere toelichting op het ontstaan van transportschaarste en de situatie in uw regio.

Gevolgen en vervolgstappen

Als gevolg van de energietransitie, zien we dat op meerdere plekken in Nederland – eerder al in Brabant, Limburg en Drenthe, maar nu ook in Overijssel - de grenzen van de capaciteit op het elektriciteitsnet in zicht zijn. In Overijssel was dit al langer het geval voor de teruglevering van elektriciteit, maar we zien nu ook schaarste op het net ontstaan voor afname van elektriciteit. Op het moment dat TenneT of Enexis een vooraankondiging van structurele congestie doet, worden offertes voor een aansluiting met transportcapaciteit voorlopig niet uitgegeven. Dit geldt alleen voor zogenoemde grootzakelijke aansluitingen (groter dan 3x80 Ampère). Ook kunnen we verzoeken tot een verhoging van de contractwaarde voorlopig niet worden gehonoreerd. Voor kleinverbruikers en particulieren met een aansluiting (tot en met 3 x 80 Ampère) heeft deze transportschaarste in beginsel geen consequenties. Voor deze klanten houden Enexis en TenneT, bij de berekeningen rondom de

netcapaciteit, altijd rekening met een autonome groei van de huidige afname en teruglevering. Grootzakelijke klanten kunnen hun aanvraag wel bij ons blijven indienen. We gaan met de klant in gesprek om te zien welke stappen we wel kunnen zetten om zo min mogelijk vertraging op te lopen in het realiseren van projecten. Zo kunnen we bijvoorbeeld wel een offerte uitgeven voor een aansluiting zonder transportcapaciteit. Op het moment dat dankzij congestiemanagement of netuitbreiding capaciteit vrijkomt, is deze klant eerder aan de beurt dan een klant zonder aansluiting.

Start onderzoek congestiemanagement

Op het moment dat de grens van het elektriciteitsnet in zicht is, starten we met een onderzoek naar congestiemanagement ('spitsmijden'). Door de inzet van flexibel vermogen van grootzakelijke klanten, kan er extra capaciteit op het elektriciteitsnet vrijkomen. Dit is afhankelijk van het type bedrijven in de regio en bereidheid om flexibel vermogen aan te bieden. Via [deze link wordt](#) u op de hoogte gehouden van de voortgang van de onderzoeken van Enexis en [via deze link](#) de onderzoeken van TenneT.

We passen de status van de stations in Overijssel vanaf 19 juni op de website aan naar kleurcode oranje ('fase 1a'). [Hier vindt u de meest recente kaarten van gebieden met schaarste voor afname en teruglevering.](#)

Netuitbreidingen

De belangrijkste oplossing voor een gebrek aan netcapaciteit is en blijft het uitbreiden van het elektriciteitsnet. We realiseren ons dat de impact voor uw gemeente groot is. De nieuwe realiteit is echter dat de onbeperkte toegang tot het net niet langer vanzelfsprekend is en dat we de komende jaren met wachtlijsten te maken zullen hebben.

Meer informatie over onze geplande investeringen vindt u in het [investeringsplan van Enexis](#).

Meer informatie

Algemene informatie over transportschaarste, de gevolgen ervan en wat TenneT en Enexis doen om dit zo snel mogelijk op te lossen, [vindt u in ons informatiepakket](#).

Mocht u naar aanleiding van deze brief willen doorpraten over de specifieke situatie voor uw gemeente, neem dan contact op via onderstaande contactgegevens.

Met vriendelijke groet,

Strategisch adviseur
Martin Linders
martin.linders@enexis.nl
0627024494

Voor eventuele ambtelijke vragen wil ik u verzoeken gebruik te maken van de bestaande bij uw ambtenaren bekende contactpersonen (Partners Energietransitie van Enexis)

Bijlage: Toelichting ontstaan transportschaarste en situatie in de regio

Voldoende capaciteit op het net is cruciaal voor onze maatschappij en economische ontwikkeling. We vinden het daarom belangrijk om u uitgebreider te informeren over de achtergronden van transportschaarste en de weg naar 2030.

De oorsprong van transportschaarste

Het elektriciteitsnet wordt steeds intensiever gebruikt en daar is het net van oudsher niet op berekend. Als gevolg hiervan zien we dat het elektriciteitsnet op verschillende plekken de maximale capaciteit nadert. We hebben al langere tijd te maken met de nadelige gevolgen van onvoldoende transportcapaciteit voor partijen die duurzaam opgewekte energie aan ons net willen terugleveren. In de praktijk betekent dit dat we in veel regio's, als blijkt dat ook geen congestiemanagement mogelijk is, geen nieuwe wind-, zonneparken of grootschalige zon op dak projecten meer kunnen aansluiten totdat er in het betreffende gebied een netuitbreiding is gerealiseerd. Door de snelgroeiende vraag naar elektriciteit, is er op een aantal plekken nu ook onvoldoende ruimte voor afnemers van elektriciteit. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de ontwikkelingen in de energietransitie; denk aan (snel)laadpleinen voor elektrisch vervoer, elektrificerende industrie en de consumenten die steeds vaker elektrisch rijden, koken en verwarmen.

Situatie in Overijssel

Ook in Overijssel is de afgelopen periode een sterke groei te zien van extra vraag naar elektriciteit. Er komen meer bedrijven bij en bedrijven zetten stappen om hun energievoorziening te elektrificeren, door het plaatsen van e-boilers. Deze snelle groei leidt inmiddels tot een knelpunt in het netwerk van Enexis.

Naast de groeiende vraag naar elektriciteit, is ook een explosieve groei te zien van het aantal partijen dat duurzame energie wil produceren. De afgelopen vijf jaar is het aantal grote zonneprojecten in Overijssel meer dan verdrievoudigd. En het aantal windprojecten zelfs vervijfvoudigd. In Overijssel zat het elektriciteitsnet dan ook al aan de grenzen van de maximale capaciteit voor teruglevering. Met de nieuwe regels van de Netcode onderzoekt TenneT de komende periode of het toepassen van het systeem van 'spitsmijden' (congestiemanagement) in deze provincies capaciteitsruimte kan opleveren voor nieuwe opwekkers. De resultaten van de onderzoeken zijn naar verwachting later dit jaar bekend. Als congestiemanagement geen resultaat oplevert, kunnen we pas weer nieuwe klanten een offerte mét transportcapaciteit aanbieden als uitbreiding van het net gerealiseerd is.

Gevolgen transportschaarste

Transportschaarste raakt voornamelijk (nieuwe) klanten met een grote energievraag en/of -aanbod en daarvoor een grootverbruiksaansluiting nodig hebben ($> 3 \times 80$ Ampère). Voor kleinverbruikers en particulieren met een aansluiting (tot en met 3×80 Ampère) heeft transportschaarste in beginsel geen consequenties. Voor deze klanten houden Enexis en TenneT, bij de berekeningen rondom de netcapaciteit, altijd rekening met een autonome groei van de huidige afname en teruglevering. Als onze inschatting van elektriciteitsafname van kleinverbruikers voor de toekomst juist is, kunnen we onder meer nieuwe woningen nog wel aansluiten in gebieden met transportschaarste.

Transportschaarste kan zowel optreden in het hoogspanningsnet (verantwoordelijkheid van TenneT) als het middenspanningsnet (verantwoordelijkheid van Enexis Netbeheer). De gevolgen voor klanten zijn gelijk. Wanneer er in een hoger gelegen netdeel geen capaciteit meer beschikbaar is, dan heeft dat automatisch gevolgen voor de netten daaronder (het middenspanningsnet van Enexis Netbeheer). Wanneer Enexis in deze situatie extra grootzakelijke klanten zou aansluiten, wordt daarmee het hoogspanningsnet overbelast en daar is geen ruimte voor. Voor afname bevindt het knelpunt zich op dit moment in het net van Enexis. Voor invoeding ligt het knelpunt bij TenneT.

Transportschaarste oplossen en voorkomen

We doen er alles aan om transportschaarste zo kort mogelijk te laten duren, en waar mogelijk te voorkomen. Dit doen we door proactief te investeren in ons elektriciteitsnet. Bij het opstellen van onze investeringsplannen, kijken we goed naar waar we verwachten dat de vraag, bijvoorbeeld ten behoeve van nieuwe industriegebieden of woonwijken, maar ook het aanbod groeit, zodat we daar kunnen uitbreiden. In het Landelijk Actieplan Netcongestie kijken we samen met landelijke en regionale overheden hoe we de doorlooptijd van netuitbreidingen kunnen versnellen, zodat we deze problematiek eerder kunnen verhelpen.

Daarnaast lopen er met provincies en gemeenten gesprekken om middels de pMIEK (Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat) te kijken welke netuitbreidingen mede o.b.v. maatschappelijke afweging voorrang verdienen bij het uitbreiden van het net.

Tot slot kijken we naar oplossingen die bijdragen aan een zo efficiënt mogelijk gebruik van de beschikbare capaciteit. Zo kan het helpen om vraag en aanbod van elektriciteit dichter bij elkaar te brengen, maar ook de inzet van congestiemanagement kan dus op korte termijn zorgen voor extra mogelijkheden.

Wat kan een gemeente doen?

Gemeenten kunnen een bijdrage leveren door bijvoorbeeld zonneparken in de buurt van windmolens te plannen. Zon en wind is complementair aan elkaar en door wind- en zonne-opwek te combineren op dezelfde aansluiting en kabels, wordt het elektriciteitsnet veel constanter (en dus efficiënter) gebruikt. Ook helpt het als zonne- of windmolenparken geplaatst worden bij industriegebieden, waar deze groene stroom direct verbruikt wordt. Gemeenten kunnen hier in de vergunningsprocedures rekening mee houden. Daarnaast gaan we graag met lokale en regionale overheden in gesprek om vergunningprocedures te versnellen, door de ontwikkeling van energie-infrastructuur onder meer te verankeren in omgevingsbeleid.